

VALÓDI WILHELM
Mint gyógymód minden időben használható.

SZTITOTHEA
ny és csúsz ellenes
s rheuma ellen), mint egyedüli és biztosan ható sztitó-szer van előismerve.

Eredménye bizonyos hatása kitünő.

Cs. kir. 6 felsége által a hamisítás ellen védett. Bécs 12. máj. 1870.

szervezetet tisztítja; mint semmi más thea, a test első használat által mineen betegsége hajlan-
lajánból és a működés biztos s hosszan tartó.
köszvénynek, rheumának, gyermek lábának és
ant a sebnek és más testbőrön jelentkező be-
akár a testen, akár az arcon és syphilis kiü-
nyét mutatott e thea n máj és lép bedugulása-
les állapotoknál, sárgaság, erős ideg- és derék-
tetéseknél, al-bedugulásoknál, pollutióknál, férf-
holus betegségeknél és mirigydaganatoknál, e
kigyógyít.
n csak Wilhelm Ferencz gyógyszerésznel Neun-
OSZIVA, az orvos rendelése szerint készítve
osomagolás és bélyeg 10 kr.
ot vásárlást kikerülendő, WILHELM-féle köz-
rendő, mert hasonló jegyű, de név nélküli ha-
nek megvélelő óvma a közönséget.
ny és csúszellenes vértisztító thea kapható:
tan fűszerkereskedésében. Budapest: Tó-
Thalmyer A. és társánál. C.ában: Biener
Lőrincsnél. Nagyváradon: Jánky Antalnál.
nál. Miskolcon: Ujhazy Kálmánál. Nagy-
gyógyászán: Spitscher Gyulánál, Sátoralja-

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egy száma — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KÁROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségben. Egyébütt a postahíva-
talok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Ötshasós petitorsórát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
N év- vagy bérmentlenül beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyisintön k é z i r a t o k nem adatnak
vissza.

Észrevétel egy „levélre.“

II.
Debreczen, márcz. 5.
(+) Szokás általában a kor-
mánypártiak részéről hangoztatni,
hogy a szélsőbal politikai elve és
érvei nem újak, azt már minden
hírlapíró ezerszer olvasta, a „levél“
író Tóvölgyi ur szerint „minden
verklis és minden rigó fűtőli.“
Sem elvünk, sem érveink nem
újak és ez csak bizonyítja annak
tisztaságát és igazságát.
A magyar nemzetnél a haza-
szeretet, a függetlenségi vágy oly
rég, mint maga a magyar nemzet,
függetlenségi vágyát nem adta fel
soha, ennek elérése volt és lesz a
célja, tehát ha a célja mindig
egy, érvei sem változhatnak, leg-
felebb szaporodhatnak.

A kormánypártnál egészen más-
képpen van, az o t hangoztatott ér-
veket csakugyan sem a verklis, sem
a rigó nem képes betanulni, mert
azok mindennap változás alá esnek,
és ha Magyarország, a kormánypárt
változatos hangoztatásu érveinek
hitelt adna, minden hazáját szerető
magyarnak kétségbe kellene esni,
mert azok az érvek Magyarország
önállósága, függetlensége ellen, egye-
dül az osztrák öszszbirodalom fen-
tartása érdekében hozatnak fel, pe-
dig hát nekünk mindenk felett
első Magyarország.

Megváltoztatni a célzt és érve-
ket — mint ezt a mostani kor-
mánypárt tevő — már kezdetben
is nagyon gyanut keltő volt, s —
fájdalom — a gyanu nagyon is
igazolva lett.

Mi volt kitűzött célja előbb
a mostani kormánypártnak? hogy
Magyarország önállóságát a perso-
nál unió alapján biztosítsa, és ezt
a célzt most eldobta magától. Ta-
lán jobbat akar? nem, mert azt
állítja, hogy azért tért el, mert az
az uralkodó akaratán hajótörést
fog szenvedni, tehát előttük nem
az ország jövő boldogsága, hanem
az uralkodó akarata az egyedüli
irányadó.

Minő sikert lehet elérni ilyen
gondolkodással, ilyen érvekkel? hi-
szen kik hazánk történetét ismerik,
azok tudják, hogy Magyarország
azért maradt annyira hátra min-
den tekintetben, mert a magyar
ügyek előmozdítása — ha nem
mindannyiszor — de legtöbbször
az uralkodók akaratán szenvedett
hajótörést.

A siker, kétségkívül sokat el-
feleltet. 1-ső Napoleon zsarnok volt,
tudta, érezte mindenki, de mert ha-
záját a dicsőség tetőpontjára emel-
te, imádat tárgya volt.
Bismark az alkotmány köpe-
nye alatt vasvesszővel áll a né-
metek felett és ezek zugolódnak is,
ámde sohasem feledik el, hogy ő
teremtette meg a német egységet.
De a mi kormányunknál —
melyről azt állították, hogy tekervé-

nyes utakon, taktikával fogja előbb
kitűzött célját elérni — miben
nyilvánul a siker?

Talán az adósságok szaporitá-
sában? vagy az adók folytonos
emelésében? vagy talán abban,
hogy az adósságok azért vétetnek
fel s az adót azért szaporítják, hogy
az ország államiságát, alkotmányát
megvédjék, vagy itt a földmívelést,
ipart és kereskedelmet fejlesszék?
Egyáltalában nem, hanem hogy az
összbirodalom szédelgéseit — a ma-
gyar államiság kérdésessé tételével
is elősegítsék.

A török-görög kérdéshez. Pá-
risból jelentik tegnapi kelettel: A mi
területátengedést Thesszaliában illeti,
a porta valószínűleg elfogadja a berlini kong-
resszus által vont határvonalat, mely a
Szalamyszai folyó mentén halad. Mindaz-
által a párisi világ a politikai láthatárt
felbősnék tartja, minthogy a porta a leg-
nagyserűbb arányokban folytatja hadike-
születeit.

A román konferencia, mely a
képviselőválasztásoknál követendő magatartás
fölött fog tanácskozni, május 12-én
tartatik meg Nagy-Szebenben. Héttágu
bizottság szervezi az értekezletet; e bi-
zottság abban buzgólkodik, hogy minden
választókertletből, hol a románok nume-
rálának, 2-3 képviselő küldessék, hogy
ekként a választók óhajai minél teljeseb-
ben kifejezésre juthassanak. Az értekez-
let ügyében közelebről felhívást fognak
intézni a román választókhöz.

A képviselőház tegnap d. u. 1
órákor tartott ülésében Emmer Kornél
előadó bejelenti, hogy az állandó igaz-
zó bizottság Fekete Lajost, a somogy-
megyei tabi választókertlet képviselőjét,
szabályszerű 30 nap fenntartásával igazolta.
Tudomásul vétetik és Fekete Lajos a
2-ik osztályba sorozatik.

Ezután Rudnyánszky József b. á-
nyújtja a tegnap ott tárgyalt törvény-
javaslatokra nézve. Az értékpapírok bi-
ró megsemmisítéséről szóló törvényja-
vaslaton a főrendek némi módosításokat
tevének, ezek annak idején napirendre fog-
nak tüzetni; a többi törvényjavaslatok
ellenben szentesítés alá terjesztetnek, a
szentesített törvényzikké kihirdetése vé-
gett pedig jövő vasárnap ülés fog tar-
tatni.

Az eszme.

— márcz. 3.
Az ige megtestesült, szavunk nem
hangzott el a pusztában. Debreczen város
derék iparosai, belátva a kormányváros
ipar törvények reviziója melletti huzás
vonását elhatározták, egy „iparos nép-
gyűlés“ egybehívását. Az idő ezt már rég
megérlelte, és mi is régebben sürgetjük.
Ez így már nem tarthat tovább, ezt min-
den iparos érzi; de érzi ezt Magyaror-
szág ipara is. Ma már sok ifju iparos
alig tanul valamit, s az 1872. VIII-ik t.
cz. kapsziva teszi, s iparrendelést váltván
felcsap mesternek, minden szak-értelem
nélkül; s e tudatlanságában — vevő meg-
kérésitása mellett — maga is elpusztul,
de megrontja egyszersmind a szakértő
iparosokat is. De ami legtöbb: az ország
ipara emiatt (bár olcsóbb és rosszabb
ugyan) semmire sem fejlődik, sőt hátra-
felé megy, mint a rák. A mai ipartügyek
a Kun László szekerére emlékeztetnek;

s míg ma a kis iparosok a nagyobb gyá-
rosok és az osztrák ipar szekerét húzzák,
addig őket a zsidó és nem zsidó tüzrek
gunyos vigyorgással veszik körül. Ma-
gyarország iparának jövője: a szak-
képzettség feltételezésétől függ.

Mik ma a társulatok és azoknak
szabadánya? jóformán semmik. A sa-
bad társulás nem kötelez a társu-
latba senkit, és azoknak alapszabályai
sem tartanak semmi erőt, semmi hatás-
kört. Rend a lelke mindennek, de ezt
csak kényser társulatok beho-
zatala által érhetjük el.

Ezen elhatározásukért önök uraim
minket, valamint az ország jóérzésű ipa-
rosait hátra kötelezik. „Sorakozunk.“
Tiltakozunk e sok buza-vonás ellen még
nem késő. Legyen e gyűlés főfeladata
tiltakozni a „korlátlan szabad ipar“ el-
len, hogy a magyar ipar „mostoha gyer-
mek“-nek ne tekintessék.

Üdvözöljük önöket uraim e téren és
kivánunk ehöz önöknek erőt és kitartást!
Szécsy István.

Készülődés a választásokra.

Pártunk mozgalma az országban egy-
re nagyobb arányokat ölt. Mindennap ol-
vasunk a szervezkedésre vonatkozó lé-
pésekről.
Békésmegyében a gyulai kerület-
ben pártunk határozott többségben van,
szintúgy a gyomaiban, hol Zsilinszky
Mihály eddigi szabadelvű párti képviselő
fel sem mer lépni jövőre.

A margitai választókertletben
a 48-as párt szervezkedett. A gyűlésen
igen sokan vettek részt. Jelölt ezuttal
még nem állított fel.
Csongrád város 500 választója
bizalmat szavazott Csátr Zsigmondnak,
a jelenlegi ottani képviselőnek, s felkérte
öt a jelöltség elfogadására.

Miskolcon holnap tart nagy
értekezletet a függetlenségi párt.
A torockai választókertlet több
száz választója felszólította Orbók Mór
galgóczi polgári iskolai igazgatót, mint a
székelyföld fiát, hogy vállalja el a képv-
sélőjelöltséget kerületükben. Orbók enge-
dett a meghívásnak és független-
ségi programmal fog fellépni.

A szellem diadala.

Debreczen, márcz. 5.
Nem lesz érdektelen e lapok hasá-
bain is tüzetesebben megemlékeznünk azon
valóban fényes és impozáns ünnepélyről,
melyet Páris, illetőleg a francziák Hugó
Viktornak, Franciaország legnagyobb költő-
jének a kitűnő szellemóriásnak tisztele-
tére 80-ik évi születés napja alkalmából
múlt hó 27-én Párisban rendeztek.

Ha olvassuk, hogy a szellem királya
— mint a francia miniszter elnök nevezé
— a francia kormánytól elkezdve a nép
minden rétegei részéről, egyesek, egyletek
társulatok és testületek megszámlálhatlan
sokasága által mily szépen és fényesen
módon lett kitüntetve, az üdvözlések és
gratulációknak mennyi zápora hullott lá-
baiboz, mikép varázsolták át, a nép szá-
zeire a zord telet egyszerre kikeletté a
a nagy költő háza környékét egész virág
erdővé alakítva át, és a körülbelül
4—500,000 emberre tehető néptömeg háza
ablakai előtt minő kolosszális diadalme-
netet tartott, akkor be kell vallanunk egy
felől, hogy ez a demokrácia által a szel-
lem tiszteletére rendezett oly nagyszerű
ünnepély volt, a minőt a világ még ed-
dig nem látott, s a miben koronás fők
sem részesülhetnek, másfelől pedig el kell
ismernünk, hogy ilyen ünnepélyt csak
Páris és a francziák képesek rendezni, és
hogy Hugó Viktor magát arra nézve, hogy

tiszteletére ilyen tündérszerű szép ünne-
pélyt rendezzenek hazája nemzete és az
egész mivel világ előtt kitünőleg érde-
messé tette.

Ó az a nagy szellem, ki a franczia költé-
szet terén újabb ösvényt törve a roman-
tikusok iskoláját megalapította, s fellül-
hatlan lyrájával, regényei és drámaival
Franciaországra annyi fényt ömlesztett.

Ó volt az a büszke római jellem, a
ki egykor száműzetésben III Napoleon
szabadság pusztító regime-je ellen egész
Franciaország nevében meganyinyi örök és
élő tiltakozást képezett, azt irván mint
száműzött nemzetének:

Et s'il n'en reste q'un seul, Te se-
rai celui la, vagyis: ha csak, egyetlen
marad, t. i. — száműzöttnek, az én fo-
gok lenni.

És mindennekfelett ő az kimagasló
politikus és állam férfi, a ki az emberi-
ség, hazája és a szabadság ügyéért hosz-
szu évtizedeken keresztül annyi titáni har-
czokat vívott.

Nincs tehát egyéb hátra, minthogy
mi is mint a hírlapirodalom egyik szre-
ny közege — habár utólagosan is —
a nagy költőt és állam férfit szívünk
egész melegségével üdvözöljük. Eljen Hugó
Viktor!

Kis Albert.

Nyomor tanyája.

— A „Debreczen“ sajtó levelezőjétől. —

Szerencsvidéke, márcz. 1.

A ki hazánk felső részén nem járt,
annak nincs fogalma azon nyomorról,
melybe a mostoha idők, s az ezeknél na-
gyobb ellenségünk az adáz kormány né-
pünetet sodorta. Megyénk felvidékéről az
állami terheket már viselni képtelen s az
adóvégrehajtók által kifosztott nép sere-
gestől tódul az „új világ“-ba, hazát és
életmódot keresni. Pedig azok a becsüle-
tes bérczlakók a „ruthén“-ok, kik között
már ma a magyarosodás — lelkeiseik da-
czára feltűnő mérvben terjed: azon nép-
fajok közé tartoznak, melyek a magyar-
ral a szomorú idők terheiben mindig test-
véreileg osztakoztak. A szép „Hegyalja“,
mely egykor gazdagságról és borairól
híres volt: a vám és kereskedelmi szer-
ződések által piacaitól megfosztva, ma
nagy nyomoruságában az élet halál har-
czát vívja. Itt a bor a fő jövedelmi for-
rás; a szántóföld kevés s a mi van is
roszul fizeti a ráfordított munkát, a szőlő
munkáltatás sokba kerül s a termés nem
értékesíthető: borral telvék a pinczék,
nem kellene azok senkinek, egyedül a
végrehajtó adja el árverésen 10 ftért a
100—150 frtos bort, hogy a végrehajtási
költség kikerüljön.

Ily körülmények közt a nyomor ut-
ját állja s lenyomja az anyagi gondok sa-
rába a közügy iránti lelkesedést. Mig or-
szágszerte a nemzeti önállóság szükségé-
nek érzete mindenütt magas hullámokat
ver s pártunk tömörülése szép jövővel bizat
itt a nyomor által előidézett közöny
fogva tart minden lelket; nincs kezdemé-
nyező, pedig itt a népek színe-java, min-
den a ki érezni s gondolkozni tud, a füg-
getlenségi párt elveinek határozott híve.
Ha itt-ott egyes jelöltek neve felhangzik,
a csak elhaló szó; mert oly egyének azok,
kik körül nem tömörül a bizalom. Ugy
tudjuk, hogy a függetlenségi párt köz-
ponti bizottsága e kerületi szervezésével
Böszörmény város derék képviselőjét bizta
meg. A népszerű és finom modoru férfi
eljárásától sok jót várhatni. Elmondhat-
juk, hogy megyénk alsó részében a füg-
getlenségi párt győzelme biztos.

Mád, Tarcal városok rakodó állomá-
st, Tállya város távirtda hivatal ka-
pott; a telekkönyv Tokajból Szerencsre
már átköltözött; a szerencsi takarékpénz-
tár részvényeseinek az 1880-ik évre 15 %

Az általános bazárban

- Debreczen, nagy-várad-utca a megyeház
mellett
- rendes áron alól kaphatók
a kézpínczért tömegesen bevásárolt és al-
kalmi vásárlások által szerzett következő
árak:
- Gyémánt és aranykiszérek, arany és ezüst
órák, tájpipek, férfi téli öltönyök, salon
öltönyök, téli s tavaszi felöltönyök, czi-
pők, ingek. Női téli s tavaszi felöltönyök,
bundák, czipők, ingek. Vászna, szőnye-
gek, barchetek, kalmukok, könyvek, mely
utóbbiakból szolgáljon mintául a követ-
kező:
- About A temetőben I kötet 40 kr.
  - Tolla Feraldó 1 k. 40 kr.
  - Ábrányi A dicsőség bolondja 1 k. 40 kr.
  - Ábrai Egy esküszegő király 1 k. 40 kr.
  - Born Eugénia 7 k. 2.80 kr.
  - II. Isabella 6 k. 2.40 kr.
  - A portici néma 3 k. 1.20 kr.
  - Egy világváros titkai 5 k. 2 ft.
  - Beszélyek 1 k. 30 kr.
  - Boz Nikleby Miklós 3 k. 1.20 kr.
  - Blakmoore Doone Lorna 4 k. 1.20.
  - Bell Jeanne Ayra lovdi árva 2 k. 80 kr.
  - Byr Lettős uton 2 k. 70 kr.
  - Bolanden Berta királyné 1 k. 40 kr.
  - Közhasznu ismeretek téra 12 köt. 8 ft.
  - Petőfi összes költeményei diszkadás 8 ft.
  - Ainsvort Jak Chappard 2 k. 60 kr.
  - Buchbinder Die Kinderhändlerin 1 k. 40.
  - Breier Pandur u. Freimauren 2 k. 80.
  - Pandur u. das Kroatennädchen 1 k. 25 kr.
  - Bell Vilette 1 k. 40 kr.
  - Buloser Erzählungen 1 k. 20 kr.
  - Bauerle Zahlheim 3 k. 1 ft.
  - Borne Ludwig 1 k. 20 kr.
  - Born Geheimnisse der Tuillerien 2 köt. 1 ft.
  - Anna von Oesterreich 2 k. 1 ft.
  - Carlén Ein Handelshaus in der Scheer-
ren 3 k. 1 ft.
  - Kammerer Lassman 1 k. 30 kr.
  - Ein Jahr 1 k. 40 kr.
  - Die Milchbrüder 1 k. 35 kr.
  - Der Einsiedler 2 k. 70 kr.
  - Waldemar Klein 1 k. 30 kr.
- Kiváuatra könyvjegyzék bárkinek bér-
mentve küldetik.

Vecsey-ház.

fizet. Daczára annak, hogy ez intézetet a mult évben két nagy nevű gróf bukása, több zsidók megszökése s a takarékpénztári pénzszekrény elrablása által tetemes veszteség érte: takarék tőkéje szép összeggel nagyobbodott.

Az Ujhely-Szerencs-miskolczi ut országhossá tétele bizonyosnak tekinthető.

Dókus József főispán marad, Gräff József Szabolcs megye új főispánja, környékünkbeli földbirtokos, állását azon kikötéssel fogadta el, hogy ő párton kívüli leendő: benne a megye egy szép műveltségű és multu hazafit s jeles organisatort nyert.

A szomszéd Abaujmegye Szikszó városában közszent találtak. Ugyanott máhó 28-ikán Mocsári Lajos jelenlétében nagy pártterkezet volt. Alaposa a remény, hogy pártunk jelöltjének Csoma Gyulának sikertőlend Péchy Tamást otthon marasztalni.

r. l.

A női pár-kiállítás.

Budapest, márcz. 4.

Több vidéki bizottság felszólított bennünket agyiránt, hogy tendókat utasításokba foglaljuk össze és küldjük be nekik. Van szerencsénk tehát mindenkéltől a t. bizottság figyelmébe ajánlani, hogy a kiállítás határnapjai a végrehajtott bizottság 1881. február 14-én tartott ülésének határozata szerint a következőképen változtak: Bejelentések elfogadtatnak 1881. július 1-jéig. A tárgyak beküldendők július 1-től július 16-ig. Megnyitás augusztus 14-én. Bezárás október 16-án. Tárgyak elszállításának záros határideje november 1-je.

A vidéki bizottságok föladatait általában a következőkben lehet összegezni: Felszólítandó minden leányiskola és nőnevelőintézet a kiállításban való részvételre. A bizottság minden tagja agyítájon személyes ismerősi körében a kiállításban való részvétel érdekében. Minden oly iparág üzöi, melyben nők foglalkoznak, felszólítandók a kiállításban való részvételre. Azon szegényebb sorsú nők, kik óhajtanának a kiállításban részt venni, de erre sem kellő idővel, sem az anyaghoz szükséges pénzzel nem bírnak, a vidéki bizottság által olyképen támogatandók, hogy nekik egy-egy drb munkára megrendelő szerzendő. Így az X. varrónő, szabónő vagy himzónő által Y. urnő számára készített munka-darab mint Y. urnő tulajdona, de mint X. varrónő, szabónő vagy himzónő készítménye lesz kiállítva.

A vidéki bizottságok becses figyelmét felhívjuk újból is azon kincsekre, melyek az egyes vidékek pórnőinek etnográfiai szempontból érdekes munkáiban (himzés stb.) általában házi iparában rejlenek, s mivel alig hiszszük, hogy e

szegényebb sorsú pórnők felismernék e kiállítás jelentőségét s az abban való részvételre bármily csekély anyagi áldozatot is hoznának: bizalommal kérjük a t. vidéki bizottságot, hogy a kiállítás általános érdekességének emelése szempontjából ezeket a kiállításba vonni egyik fővezérjének ismerni s a tárgyaik kiállításával járó költségek fedezéséről akár társadalmi uton, akár az egyletek, esetleg a városi hatóság igénybevétele által is gondoskodni méltóztatassék.

Gelléri Mór, titkár. Gróf Zichy Jenő, elnök.

Hát bizony mindig csak botrány.

Debreczen, márcz. 5.

A „Debreczeni Ellenőr“ szerdai számban előre jelezte, hogy a bortársulati ügyiratokat már át meg át vizsgálta, tehát másnap — csütörtökön — hozzá száll a tárgyhöz, aztán a közlött cikkből kintünk, hogy az iratokból egy betűt sem nézett meg, de hiszen nem is nézhetett, mert azt még az illető referens tanácsnok sem volt képes négy napi utánjárással is megkeríteni, vagy összeszedetni. Ennyit az után járásra.

A kezesek által állítotlag kinevezett bizottság és hivatalnokokat illetőleg szabad legyen az kérdésünk, mitéle kezesek? hiszen az ott kezes címen aláírottak bormérők, vagy polgári bort méretők, tehát nekik, mint az egyik szerződő fél tagjainak kellett volna magukat aláírni, és nem mint kezeseknek, ezzel csak a községi törvény kijátszása célozotatott, hogy így mint kezesek, számadási viszonyba nem állván a várossal, az illetők bizottsági-tagok lehessenek, de hogy a törvény szánt-szándékos kijátszásaért még kinevezési jogot is gyakoroljanak, azt a bormérő társulat sohasem engedhetné meg, de hogy nem is a hibásan kezesekül aláírt egyének tették a kinevezést, Boros Márton bormérőnek és választmányi tagnak alább irt nyilatkozata is beigazolja.

Ha csakugyan az „Ellenőr“ utánna nézett volna az iratoknak, — már t. i. a mennyi még ma reggel együtt volt — láthatta volna, hogy 83 bormérő kérvényez a visszaélések felsorolásával a tisztújító gyűlés megtarthatásáért, és ezen 83 közt 17 olyan van, kik a várossal kötött szerződést is aláírták, láthatta volna, hogy Papp László is adott be egy kérvényt, de melyben egyáltalában nem az ellene beadott panaszok megvizsgálását sürgeti, mint a hogy kellene egy tisztakezű önértzetes embernek, hanem azt, hogy a tanács vonassa egyenként kérdőre a panasz levél aláíróit, neki igazolja be, hogy azok kényszerítették az aláírásra.

Azt mondják nem lehet közgyűlés, mert nincs alapszabály, ezt kellett volna előbb is mondani, nem pedig olyan em-

bereteket kinevezni, kiknek némelyikében a főkapitány uron kívül senki sem bizik.

Miért félnek a nyilvánosságtól! miért félnek a közgyűléstől? Bizony bizony a hol félelem van ott hibának, visszaéléseknek kell lenni. Hiszen ha alapszabályt akarnának készíteni még akkor is gyűlést kellene összehívni, mert közgyűlés nélkül ki fogadná a alapszabályokat. — Miután ahoz a társulat minden tagjának szólási joga van.

A mai napon ugyan ez ügyben még több vissza élésnek jutottunk tudomására, és ha látjuk, hogy a hatóság Pap Lászlót bizonyos okok miatt továbbra is legyezni szándékozik, nem fogunk késni ezt az egész ügyet a szereplőkkel együtt kellő világításba helyezni.

A közönség köréből.

Nyilatkozat.

A „D. E.“ legutóbbi számában a bormérő társulatról hozott cikkben egyebek között azon állítás foglaltatik, melyszerint a nevezett bormérő társulat bizottsági tagjait nem a főkapitány, hanem a szerződést aláírt négy kezes nevezte ki. Cikkirő dicsekszik, hogy utánna járt a dolognak, az „igazságot“ kikutatta. Kikell jelentenem, hogy az a „forrás“ az igazsággal éppen ellenkező felvilágosítást adott az „Ellenőr“ cikkirőjének, a menyiben minket bormérő társulati bizottsági tagokat nem a négy kezes, kiktől a megbízást szegyelniünk elvállalni, hanem maga a főkapitány ur a városi tanácsnak 654/1880. sz. végzése alapján a főkapitányi hivatalos helyiségében nevezett ki.

Ez az igaz, s ennek kimondását a cikkirő állításával szemben, kötelességemnek tartom.

Debreczen 1881. Márcz. 5.

Boros Márton.

Fővárosi hírek.

(Márcz. 15-k e.) A nagy nap méltó megünnepelésével az egyetemi ifjuság már most foglalkozik. Az ünnepet, az eddigi szokástól eltérőleg, nem a köztetetőben, a vértanúk sírja felett tartandó beszédekkel akarják megtartani, hanem a muzeum-kertben, hol a bejárat lépcsőn emelendő tribuneön mondanának alkalmi szónoklatokat. Az ifjuságot határozatra az indította, hogy — míg a távol első temetőbe való kimeneteltől sokan elmaradnak, ide, a főváros közepén fekvő kertbe, mindenki eljön s az ifjuság tömeges megjelenése az ünnepet tetemesen emeli fogja. Az egyetemi ifjuság e határozatát tegnapelőtt Holló Lajos egyetemi olvasókörrelök vezetésé alatt egy, küldöttség közölte Thaisz Elek főkapitánynyal, kinek az ünnep ilyen megtartása ellen kifogása nem volna ugyan,

volt pénzre, egy szegény asszony számára és a kit akkor látott először és utóljára! . . .

Halmay sohajtott . . . Margit egy zsölye székbe ült és keservesen zokogott . . .

— És szegény Margit minden perczen várja megérkezendő lovagját, Megörizte szívében e drága emléket s mindenkít, kivel csak találkozik ez ismeretlen mértékével mér, ő emlékezetének martyrja! . . .

Halmay elszedült.

— De Istenem! Halmay, te oly halvány vagy. Igazán nem tudom, vajon . . . nem fejezhette be beszédét, mert a báró belépett, ünnepélyesen meghajtotta magát és Halmaynak néhány érthetetlen szót szólott, mire ez a szánakozást kifejező hangon mondá:

— Megtettem a mit tehettem, szegény Miklósom!

— Nem tehetttük magunknak szemrehányást! — jegyzé meg Elvira.

— Beszéltem vele, mint barátja, mint atyja . . .

— Én, mint atyja . . .

— Kérte, kényszerítettem . . .

— Elkövettem mindent . . .

— Margit sohasem lesz ön neje.

Margit hirtelen felugrott ülőhelyéről és határozott komoly hangon mondá:

— Csalatkoztok . . . Báró ur! ime kezem! Férjhez megyek önhöz!

— Mit beszélsz? — kérdé Elvira.

— Ön nem lesz? . . .

— Ha ön akarja!

— Margit! — mondá szemrehányóan Halmay.

— Mondtam önnek barátom, hogy ő nagysága szeret engem! — dicsekedett a báró.

mind a mellett ezuttal határozatot nem hozva, oda utasította a küldöttséget, hogy kerészt és tervét írásban mutassa be. Bizonyosan azért, hogy a belügyminiszter véleményét kikérhesse, vajjon ilyen rebellis ünnepet lehet-e benn a városban megtartani.

(Sajtó per.) Tegnapelőtt Frankl Leó sajtópöre került az esküdtzék elé. A vádló volt a királyi ügyész és Frankl Leó a vádlott. Vádlottak lázítás, a törvény elleni engedetlenségre való felhívás, büntetltre felhívó nyomtatványok terjesztése miatt. A tárgyalás folyama alatt kinttnt, hogy Frankl Leó az inkriminált cikkeknek nem szerzője, csak újbóli közzevetője, és hogy ő csak bevezetést irt. És az esküdtzék kimondta rá a vétkest, mire a törvényszék öt másfél évi államfogház büntetésére és 600 frt megfizetésére (a költségen feltül) ítélte el. Az ítélet ellenében több rendbeli semmiségi panasz adatott be, és vádlott ezek eldőléséig — kezesség mellett — szabadlábön hagyatott. Végül megjegyezzük, hogy az inkriminált közleményben a következő tétel képezett nagyobb (?) vétséget: Németországban „fityólnak a törvényre.“

UJDONSÁGOK.

* A tisztviselők egysülete által tegnapeste rendezett vigalom, — a mint előre jeleztük — igen szépen sikerült. Nagy számu és diszes közönség jelent meg a „Korona“ termeiben. — A tréfas hangverseny nagy tetszést nyert. — A táncz reggelig folyt, a legélénkebb hangulat mellett.

* Blaha Lujza asszony csütörtökön zsúfolt ház előtt lépett fel másodsor a „Kornevilli harangok“ban. A művésznőt a közönség igen sok tapsban részesíté ez estén is.

* A sorozás mai napon már egészen csendben folyt a város házában. A 3-madik korosztályu legényekre került ma a sor, — s ezzel az ideil újonczozás „be-fejeztetett.“

* Az „István“ gőzmalom tekintetes igazgatósága az iparos-ifjak önképző-és betegsegélyző-egylete részére 20 forintot, az iparegyesületi takarék és hitelintézet tekintetes igazgatósága 10 forintot adományoztak, melyért fogadják egyletünk nevében a leghálásabb köszönetemet. Möriz Berta egyleti pénztárnok.

* Hunyadi Margit asszony, a debreczeni színház kitünő művésznője, Kasán teljes diadalt aratott. Négy fellepte után az „A. K. K.“ így ír róla: „Most már látuk Hunyadi M. asszonyt szerepköré minden genrejében: mint társalgót és szenvedélyest, mint rokonszenvest és

— Igen, igen. Igaz ez? feleljen Margit! — kérdé Halmay.

— Hát nem kért kényszerített, erőltetett ön engem? . . . Ön ezetott pár perczel még akarta, most meg én akartam!

Ez örömet okozand önnek, nemde?

— Gondolja meg a mit mondott!

— hebegé Halmay magán kívül.

— Akarom!

— Nagysád, legyen könyörületes irántam, ne játszó szívémmel — kérte Margitot a báró epedő hagon — mondja, óh mondja még egyszer: szeret-e engem, mert ha soká szenvedttünk, még a boldogságot is alig hisszük el!

— Ismétlem önnek!

A báró ujjongott örömeiben . . .

— Igen igaz! most biztosan tudom.

Ki meri mondani, hogy nem igaz . . .

Hiszen önnek! Jöjjetek, nézzétek meg, ez az angyal, ez nóm! Még mindig ugyanazon ember vagyok? Nem! nézzetek csak jól meg. Nem lettem nagyobb? Nincs-e valami homlokomra írva, a mi azt mondja: „ez nóm!“ . . .

— De kérem mérsékelje magát!

— Mit!? . . . Én ma az egész vilálg királya vagyok. Micsoda egy királyt is mellettem. Mit törődöm én a királlyal!

Szeretném azt látni, hogy ő boldogabbnak tartja magát nálamnál! . . . Mivel háljaljam meg e boldogított szerelmét én? . . .

Hol lélek annyi kincset, annyi üdvöt visszafizetni e boldogságot és szavakat kifejezni örömetem? . . .

— Jól van! — mondá Elvira —

Halmay, te követelted Margit beleegyezését, mielőtt a tiedet oda adtat volna . . .

nos most meg vagy elégedve?

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Elvira.

— Beszély. —

Ifj. Vánca Mihálytól,

(9)

— Csak két szóból áll, bizonyos szerelmi ügyben!

— Szerelmeről? . . . Uram! meggondolta, mit mondott? . . .

— Miklós szerelmeről! — mondá Halmay keserit mosollyal.

— Ugy?!

— Felfogja nekem táni szívet s annak titkait, mint barátjának, mint atyjának?

— Beszéljen kérem!

— Miklós szereti kegyedet. Felajánlja kegyednek kezét és vagyonát, ő gazdag, szíve nemes.

— Nővérem beszélt már erről ma reggel.

— És ön mit felelt?

— Hogy ez a házasság nem jöhet létre . . .

— Miért?

— Nem tudom . . . a báró urnak . . .

— Nos? nos?

— Igen, Miklós még . . . — mondá zavartan Margit.

— Mit még?

— Még nagyon fiatal!

— Ó tiz évvel idősebb kegyednél . . . vezetője, pártfogója, gyámja lehet és ő kitünő férj lesz . . . Nem akartam eligérni beleegyezése nélkül; tehát szólni, mit feleljek? . . .

— Hogy sohasem megyek férjhez! Elvira bejött . . .

— Nos hát mi baja van Margitnak? Hogyan te könyezel? . . . — kérdé Elvira nővéréhez közeledve.

— Oh ne hidd! — válaszolt ez.

— Hiszen azt mondtad ezeltől kevéssel?

— Bocsáss meg nekem nővér!

— Miért ez engedékenység? . . .

Magyarázd meg nekünk most izgatottságod okát? . . . Miklós nem tudott semmit mondani.

— Én előbb láttam meg, mint a báró, hogy bátyám a fogaton jön . . .

Elvira megölelte nővérét.

— Kedves Margitom, örvendek, hogy szereted őt! . . . — aztán Halmayhoz fordult — Közölte veled édesem Miklós terveit?

— Épen arról beszélttünk előbb.

— És Margit?

— Visszaütasítottam! — szóló közbe élénken a leány.

— Hogyan? — kérdé Halmay.

— Határozottan!

— Csudálatos! — mondá Elvira férjének — Értesz ebből valamit?

— Semmit!

— Na akkor édesem felfoglak világosítani!

— Margit szerrehányó pillantást vetett nővére és elpirult . . .

— Oh! hiába keresnéd annak okát, hogy miért oly levert a mi Margitunk. Ez egy emlék, még pedig két éves emlék! . . .

Halmaynak minden egyes szó egy-egy éles tör vala . . .

— Egy jó fiatal ember emléke — folytató Elvira — a ki neki egy darab aranyat adott, mikor egy napon „szüksége-

gyűlölet, minnyát; láttuk! Általános ítéletnek megten keltezik a kő páratlan színpad bármely világ zetek természetel vagy mely világának hű meg pedig a tiki vétség erodeti, mozd véleményeztű numot. A mi könnyedségév jezi ki a szent a nagyzás er egyéniségének feltűnéssel re s élénk dom nek eszméi t

* Ló-v város terület nek birtokába szabályos tesz vannak, mely óhajtanak, — hogy a ménc gasságának, s sével, nálam zammal akár sőbb f. év m óráról 3 óráig Debreczen m k. lötenyész

* A ki lakóinak az előlegeket tel pedig elárver adóért.

* A ka mekének áll sagra s egy árva, legtöb ebben az ideg tudva van, le VII-ik államek és katoná gári, leányne el. E czélob gok átiratilag hatóságoknál intézetek tárg intezetekbe tő gasabb művel szegény vagy baleányok, sz tonák árvai és mellett is h mondható.

* Blaha az igazgatóság megnyerü. A kívül kedden mben fog fe tilla hadnagy

* Nyilv czeni „Istrán lési határozat részére 20. fr részére szinte manyozni. Fo nyáért bálás kereskedőtest

* Hárm febr. 27-kén haly kincstári mely pedig a három család unokából áll. együtt tartat taracklővések plébános vége

* „Muld jelent meg eg 1-sői 42-dik s tatik a főisko nulókról, hog kutáy előbb II-ik emeletre is nemcsak a követnek el i hanem még a tyákat, hogy lamukat kielé adás hatásra hogy e hir a nehogy azt v ifjuság csakug élvezetét, szük dologt ugy, a kiderítette. M kis gyermek e a folyosón egy Az egyik kívá előjüttek prób a kutáy. De nem reggel se kutáy a lépe Akkor az isk vitt fel, hogy

mind a mellett ezáltal határozatot nem hozva, oda utasította a küldöttséget, hogy kérését és tervét írásban mutassa be. Bizonyosan azért, hogy a belügyminiszter véleményét kikérhesse, vajjon ilyen rebellis ünnepeket lehet-e benn a városban megtartani.

(Sajtóper.) Tegnapelőtt Frankl Leó sajtópüre került az esküdtészek elé. A vádló volt a királyi ügyész és Frankl Leó a vádlott. Vádolták lázítás, a törvény elleni engedelmességre való felhívás, büntetési felhívó nyomtatványok terjesztése miatt. A tárgyalás folyama alatt kitért, hogy Frankl Leó az inkriminált cikkeknek nem szerzője, csak újbóli közlétevéje, és hogy ő csak bevezetést írt. És az esküdtészek kimondta rá a vétkést, mire a törvényszék öt másfél évi államfogház büntetésére és 600 frt megfizetésére (a költségen felül) ítélte el. Az ítélet ellenében több rendbeli semmisségi panasz adatott be, és vádlott ezek eldőléséig — kezesség mellett — szabadlábban hagyatott. Végül megjegyezték, hogy az inkriminált közleményben a következő tétel képezett nagyobb (?) vétséget: Németországban „fittyölnek a törvényre.”

UJDONSÁGOK.

* A tisztviselők egysége által tegnapeste rendezett vigalom, — a mint előre jeleztük — igen szépen sikerült. Nagy számu és diszes közönség jelent meg a „Korona” termeibe. — A tréfas hangverseny nagy tetszést nyert. — A táncz reggelig folyt, a legélénkebb hangulat mellett.

* Blaha Lujza asszony csütörtökön zsufolt ház előtt lépett fel másodsor a „Kornevilli harangok”-ban. A művésznő a közönség igen sok tapsban részesíté ez estén is.

* A sorozás mai napon már egészen csendben folyt a városküzánál. A 3-madik korosztályu legényekre került ma a sor, — s ezzel az idej ujonczozás befejeztetett.

* Az „István” gőzmalom tekintetes igazgatósága az iparos-íffak önképző-és betegsegélyező-egylete részére 20 forintot, az iparegyleti takarékok és hitelintézet tekintetes igazgatósága 10 forintot adományoztak, melyért fogadják egytelük nevében a leghálásabb köszönetemet. Mörizt Berta egyleti pénztárnok.

* Hunyadi Margit asszony, a debreczeni színház kitűnő művésznője, Kasán teljes diadalt aratott. Négy fellépése után az „A. K. K.” így ír róla: „Most már látjuk Hunyadi M. asszonyt szerepkörében minden genréjében: mint társalgót és szenvedélyest, mint rokonszenvest és

— Igen, igen. Igaz ez? feleljen Margit! — kérde Halmay. — Hát nem kért kényszerített, erőltetett ön engem? . . . Ön ezetött pár perczel még akarta, most meg én akartam! Ez örömet okozand önnök, nemde? — Gondolja meg a mit mondott! — hebegé Halmay magán kívül. — Akarom! — Nagysád, legyen könyörtelen irántam, ne játszó szíveddel — kérte Margitot a báró epedő hagon — mondja, oh mondja még egyszer: szeret-e engem, mert ha soká szenvedtünk, még a boldogságot is alig hisszük el! — Ismétlem önnök! — A báró ujjongott örömeiben . . . — Igen igaz! most biztosan tudom. Ki meri mondani, hogy nem igaz . . . Hiszem önnök! Jöjjetek, nézzétek meg, ez az angyal, ez nóm! Még mindig ugyanazon ember vagyok? Nem! nézzetek csak jól meg. Nem lettem nagyobb? Nincs-e valami homlokokra írva, a mi azt mondja: „ez nóm!” . . . — De kérem mérsékelje magát! — Mit!? . . . En ma az egész világ királyja vagyok. Micsoda egy király én mellettem. Mit törődöm én a királlyal! Szeretném azt látni, hogy ő boldogabbnak tartja magát nálammal! . . . Mivel háljaljam meg e boldogító szerelmét én? . . . Hol lélek annyi kincset, annyi üdvöt visszafizetni e boldogságot és szavakat kifejezni örömetem? . . . — Jól van! — mondá Elvira — Halmay, te követelted Margit beleegyezését, mielőtt a tiedet oda adad volna . . . nos most meg vagy elégedve? (Folyt. kör.)

gyűlölet, mint salohnögyet és nép leányát; láttuk a dráma minden válfájában. Általános itéletünk egy mondással lehetne megennünk. Fejedelmi alakja renthelkezik a külsőtés minden feltételével, páratlan szinpad routineja díszére való bármely világvárosnak is. Hangját a helyzetek természete szerint lágyabb csengéssel vagy mélyebb dördüllettel szinezi. Belő világnak hű kifejezése ott ül arezvonásain, még pedig a mérséklet tudatával, aesthetikai vétség nélkül, hűségesen. Tagoljtése erodeti, mozdulatai simulékonyak. Nem véleményezünk neki kultiválendő terrenumot. A mily gyönyörkötető társalgási könnyedségével, épp oly virtuozitással fejezi ki a szenvedélyeket. Soha sem nyul a nagyzás erőszakához; a plasticizmus egyéniségének sajátos jellege. Megkapó feltűnéssel realizálja a drámai helyzeteket s élénk domborítással emeli ki szerepének eszméi tartalmát.

* Ló-vásárlás. Debreczen sz. k. város területén lakó gazdátársaimat kiknek birtokában jó származásu, erős csontu, szabályos testalkatu egy éves méncsikök vannak, melyeket az állam részére eladni óhajtanak, — teljes tisztelettel kérem: hogy a méncsikök származásának, magasságának, és árának pontos megjelölésével, nálam hatvan utcaiz 1578 sz. házammal akár szóval akár írásban, legkésőbb f. év márt. 15-ig naponként d. u. 2 órától 3 óráig bejelenteni sziveskedjenek. Debreczen márt. 5-én Kosztrus Lajos s. k. lötenyész bizottmányi elnök. —

* A király Bosznia és Hercegovina lakóinak az 1880-ik évre adott segélyeket teljesen elengedte. Nálunk pedig elárverelik az utolsó párnát is az adóért.

* A katonák árvái. Katona gyermekének állapota hamar fordulhat árvaságra s egy katona árvája háromszorosan árva, legtöbbször rokontanul állván ebben az idegen, nagy világban. Mint tudva van, legfelsőbb rendelet folytán a VII-ik államsorsjáték jövedelméből altisztek és katonák leányai, vagy árvái polgári, leánynevelő intézetekbe helyeztetnek el. E czéllal a katonai parancsnokok, akik átirátilag udakozódnak a törvényhatóságoknál az ily czélnak megfelelő intézetek tárgyában. A fölvetel csak oly intézetekbe történik, hol nem valami magasabb műveltség czéloztatik, hanem a szegény vagy árvaléányból jóvaló szobaleányok, szakácsnők képeztetnek. A katonák árvái érdekében még e korlátozás mellett is humanisztikus intézkedésnek mondható.

* Blaha Lujza asszonyt sikerült az igazgatóságnak még két vendégjátékra megnyerni. A művésznő holnap fellépett kívül kedden a „Sárga csikó” népsziműben fog fellépni, szerdán pedig „Tilla hadnagy” czimszerpét játssa.

* Nyilvános köszönet. A debreczeni „István” gőzmalom társulat közgyűlési határozat folytán a kereskedői koroda részére 20. frtot a kereskedelmi iskola részére szinte 20. frtot sziveskedett adományozni. Fogadjá ezen kegyes adományért hálás köszönetemet. Szepessy Antal kereskedőtisztületi elnök.

* Hármas aranyenyegző volt febr. 27-kén Temes megye Németh-Sz. Mihály kincstári telepítvényes községében, mely pedig alig 1500 lélekből áll. — A három család 118 gyermekből, illetőleg unokából áll. A rendkívül ritka ünnepegyütt tartott meg harangok zugása s taracklövések között. Wiselmayer Gyula plébános végezte a szertartást.

* „Mulat az ifjuság.” E czim alatt jelent meg egy hír a „Debreczen” márcz. 1-sői 42-dik számában, melyben az állítatik a főiskolában bentlakó szegény tanulókról, hogy márcz. 1-én reggel egy kutyát előbb agyba-főbe vertek, aztán a II-ik emeletől leugrasztották, s máskor is nemcsak a hozzájuk „feltévedt ebeket követnek el ily vérlázító kegyetlenséget, hanem még az utazó is felviszik a kutyákat, hogy durva, kegyetlenkedési hajlamukat kielégíthessék.” Bár már az előadás hatására számított módjából látszik, hogy e hír aligha erősen túlozva nincs, nehogy azt vélje valaki, hogy a tanuló ifjuság csakugyan ily brutáltságokban leli élvezetét, szükségesnek tartom közölni a dolgot úgy, a hogy a megtartott vizsgálat kiderítette. Márcz. 1-ére kelő éjjel két kis gyermek együtt kiment szobájából s a folyosón egy ott fekvő kutyába ütődött. Az egyik kivált erősen megijedt, s a zajra előjöttek próbálták lehajtani az emeletől a kutyát. De ez nem sikerült akkor sem, nem reggel sem. Akármerre hajszolták a kutyát a lépcsőn lehajtani nem lehetett. Akkor az iskola egyik cseléde kötelel vitt fel, hogy hurkot vette a nyakába,

levezesse a kutyát. Az e végett közre fogott és megszorított kutyá az alacsony tornász párkányon átgorva leesett az udvarra. Ez a tény. Hogy máskor is történt volna ilyesmi, arra mióta én Debreczenben tanár vagyok, annak pedig már ide-stova 9 éve, nem tudok esetet. Bé-kési Gyula, gym. igazgató.

* A központi táviró-állomásnál élénk mozgalom iadult meg, a magyarországi összes táviró-állomások hívőjeleinek megmagyarosítása végett. Ugy szintén intézkedni fognak, hogy az ezután megnyitandó — ugy állami, mint vasuti — állomások csak magyar megnevezés mellett, magyar hívőjeleket kapjanak. Így legalább meg fog szűnni azon, a magyar állameszmével mitsem törődő önkényes és veszélyes eljárás, mely a magyar helynevek elkereztelésével annyi zavart idéz elő közlekedési és forgalmi viszonyainkban. —

* Az 1848/49-dik honvédek debreczeni egylete, 1881. márczius 6-dikán d. u. 1/4 órákor fontos ügyben, a zenede helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a bajtársak minél nagyobb számban való megjelenésre kéretnek. Az elnökség.

* Nyilvános nyugta 10, tíz forint-ról, mely összeget a helybeli iparegyesületi takarékok és hitelintézet közgyűlése határozata folytán a debreczeni nöegylet árva-háza javára által vettem, és tekintetes Márton László pénztárnok urnak azonnal kézbesitettem. Fogadják kegyes megemlékezésükért az árvák nevében hálás köszönetemet. Kacsokovicsné.

* Felvilágosodás. Románia egyik községében Rukovczinán a lakosok egy cigány leányt agyon vertek, mivel az egész községet megbabonázta és a typhus kiütött köztük.

* Kérelem. Alólirt sóda viz gyár tulajdonosok, ezennel a t. cz. közönséget tisztelettel felkérük, hogy a kezeik közt levő sodavizes üvegeket, akár a egész nevet viselő gyárakba akár azok megbizottjainak minden akadály nélkül átszolgáltassanak sziveskedjenek. Debreczen 1881. Márczius hó 4. Első debreczeni sodaviz gyár széchenyi-utca 1776. Risáák Lajos hatvan-utca 1576. Unger és Kaufman kádas-utca 1867.

* Nagy tűzvész dühöngött Szepes-Remetén, mely — a város egy részét elhamvasztotta. A tűz tegnap virradóra tört ki a város északi szélén fekvő egyik házban s daczára a tűzoltók erőfeszítéseinek, két óra alatt 40 házat pusztított el.

* Magyar testvérek zenekara holnap délután a kávéház este az „Európa” vendéglő kávéházában fog működni. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

* Dráma. Brüsszelben e hó 2-án este, egy Németh Imre nevű, magyar munkás a mint haza érkezett, nejét egy festő segéddel találta együtt. A megcsalt férj öngő dühvel, ordítva rohant becsütölte elrablóira, s mindkettőt éles késsel keresztelődte. Mindketten rögtön szörnyet haltak. A gyilkos tette után azon hajadon fővel véresen jelentkezett a rendőrségnél.

* Az időjárás. A nagylégnomás a kontinens közepe táján a kisebb légnomás annak délkeleti részén van. Németországban délies szelek mellett az idő meglehetősen száraz, fagyos. Hazánkban: a légnomás keleten kissé fellebb, a hőmérséklet pedig alább szállt. Az idő általában derült. Havazás helyenkint volt. A hideg Debreczen Késmárk és Besztercebánya közt 15—16 foknyira növekedett. Kilátás a jövőre: Hazánkban: A derengés északon a hideg még alig egy napig tart s utána ismét boruló, kevéssé hideg idő várható.

* Kettős gyilkosság. Issekutz török-kánizsai szolgabíró tegnap reggel a fővárosi főkapitánysággal stírgönyileg közlé, hogy f. hó 2-án éjjel Oroszlámos és Szóreg között a 324. sz. vasuti őrházban egy vándorló kárt szállást s éjjel az őrt és feleségét meggyilkolta, az őt puskáját s több tárgyat magához véve, eltűnt. Ugyanez ügyben az osztrák államvasút igazgatósága következő értesítést adja: a márczius hó 2. és harmadika közti éjjel az oroszlámosi állomás közelében fekvő őrházban Bauer nevű vonalór feleségével együtt meggyilkoltatt. A helyszínen meg-ejtett vizsgálat Bauer fején lösszel hol-tan az ágyban, feleségét pedig meggyilkolva a földön találta; az ingóságok össze-visza hányva, vérrel bemocskolva voltak. Mindez rablógyilkosságra enged következtetni. A tett elkövetésének gyanuja egy eddig ismeretlen egyénre esik, ki a megölt őrnél szolgálatban levő fiu állítása szerint 2-án este az őrházba jött. Az illetékes szolgabíró részéről azonnal a legerélyesebb vizsgálat indittat meg.

Csarnok.

A mire nincs gyógyszer az egész világon.

— Elbeszélés. — Szombati Jánostól.

(5.)

A lefolyt vigalom nagyon hálás anyagot nyújtott a pletykára.

Jolán roszszul léte és eltávozása, összekötésébe lett hozva a szép asszony és Béla tánczával, sőt volt néhány merészebb hirkovác, a kik a csókról is suttogtak valamin.

Aztán felfedezték, hogy a báróné és Béla között gyöngéd viszony volt, de a melyet megszakított a férj halála, kit Béla egy párbajban halálosan megsebesített.

Kiváncsian várta mindenki a történeteket, és biztosan hitték Jolán távozását.

De ez nem történt meg. Ott maradt a fürdő idény befejezéséig, s ha pár napig egy kissé halvány és szenvedő volt is, később nem látszott nyoma sem az erős küzdelemnek, s a családától okozott vihar tombolásának.

Megakarta mutatni, hogy van telkében erő, hogy nem bántja szívét Béla hűtlensége, hogy a mosoly és jókedv nem halt ki szívéből.

Sokkal feltűnőbb volt a báróné elutazása, mely hírtelen és titokban történt. A kiváncsiak ezer féle kérdéssel ostromolták Bélet, de ő csak halgatott, nem tudott, nem akart felelni.

Hanem annyi igaz, hogy Béla ismét megváltozott. Kerülte újra a társaságot, egyedül bolyongott az erdők renetében, és naphosszat nem látta senki sem. Arca komor, s mindég bánatos volt, kerülte Jolánal a találkozást, s ha véletlenül még is összejöttek, nem mert annak szemébe nézni, a kit nem csak megcsalt, de meg is alázott.

Bántotta, hogy Jolán nem látta szenvedni. Bántotta, hogy az keresi a zajt, s ott jól érzi magát és hogy vidáman mulat udvarlóival. Ha szenvedni látta, oda borulna lábai elé, bocsánatért könyörögne hozzá, hogy felelje büntét, adja vissza szívét a legenyek boldogok az egész életben.

De Jolán hideg, büszke tekintete eltiltotta a vallomástól. Csaknem kétségbe ejtő e kinos helyzet őt. Végre is levéllel kereste föl Jolánt. Elmondta a szép asszonnyal folytatott viszonyát, leirta fájdalmát, a mit Jolán okoz szívének és kérte bocsánatát.

A lányka olvasatlan tépte szét a küldött levelet, s maradt továbbra is jég hidegnek és könyörtelennek.

Végre elérkezett az idény befejezése is. A közönség osztott s az első közt távozott Jolán is anyjával.

Nehéz fájdalommal, könnyezve vett búcsút kedvezet helyeitől, a hol oly boldog volt a meddig szeretett és a hol oly kinos fájdalmak gyötörték, mióta csalódott. Vértó szívvel távozott tőlök el, vivén keblében egy égő és örökké fájó, mindég vértó sebet, melyre nincsen gyógyszer az egész világon.

Eljött a szomorú, kietlen, rideg tél s a kis város szerény köreibe, vidáman teltek Jolánka napjai. Ha fájt is szíve midőn rá gondolt Béléra, ha kinoza is ott bent az égő seb, nem látta meg arczán soha senki a szenvedés jeleit, némán türte sorsát s csak néha titokban, ha senki sem látta, felfakadt szép szeméiben a köny és keserűen siratta fiatal éltének elvesztett időit.

Hiába vették az udvarlók körül, hitába esengtek szívéért, az nem mozdul meg többé semmi kérésre, semmi esdeklésre. Az első csalódás jég pánczéllal borította szívét be, s nem létezett oly lángha szerelem, a melynek melege fel tudhatta volna olvasztani azt.

Talán fél év múlt el, midőn egy hírlapból értesült Jolán, a Tarnai Béla és a szép bárónő gyjváltásáról. Nagyot dobbant erre a szíve. Hisz ő még most is csak Bélet szerette, s fájt a miért oly hidegen utasította el mikor vissza akart ő hozzá térni, mikor kiszabadult a csábító szírién bűvös hálójából, melyet az ellene számítva vetett ki.

Most már képtelen volt tovább is tagadni fájdalmát. A kedves ideált örökre elveszítettnek tudta, és e kinozó való. csak növelte a tomboló vihart, mely titkon emészte.

Lemondott az élet örömeiről, elzárkozott az emberek elől, s szomorú magányban, könyek közt töltötte egyhangu napjait. Beteg lett. Nem a test szenvedett,

de beteg volt a szív, beteg a lélek is, és e tájdalomra nincsen gyógyszer az egész világon.

De még nem volt teljes szenvedése. Nem soká megtudta, hogy Béla csakugyan férje lett vetélytársnjének és hogy nem lett boldog, mert a kötött frigyét nem igaz szerelem, de a bosszu szűlte, melyet a szép asszony ördögi agya forralt ki könyörtelenül.

Nem is éltek együtt, csak kevés ideig. A szép asszony régen mást szeretett, de bosszút ált Béléan, a miért a multban oly csuful elhagyta.

Tudta, hogy Béla meguntta szerelmét, tudta hogy mást szeret, de ő azt akarta, hogy ne legyen boldog, a miért szívét képes volt eldobni mint a hitvány rongyot. Azért ment oda abba a fürdőbe, azért csábította magához a hűtlent, hogy újra lángra gyujtsa a régi érzelmét, és hogy a lobogó szenvedély azt semmisítse meg, ki neki annyi keserű gyötrelmet okozott.

Béla is daczból hódolt a szép asszony csábításainak. Oh ha tudta volna, hogy csak játékszerül vette őt kegyébe az a szép asszony, a kiről remélte, hogy boldoggá teszi, az egész életre. Látta, tapasztalta, hogy a szép asszony ép oly hűtlen hozzá, mint első férjéhez, átlátta csakhamar, hogy e frigy nem egyéb, mint kiszámított bosszu, hogy kinokat érezen a szép asszony mellett, midőn az könyelmitn szívi szerelmi viszonyait, midőn a férj előtt bezárva van a szív, és nem nyílik fel soha szobája ajtaja.

Oh mily nyomorultnak, milyen haszontalannak érezte magát a fiatal férj. Elfáult kedélyének nem volt öröme, kárhozattá vált minden pillanata, azzá tette a szép asszony ördögi mosolya.

Meguntta életét, kereste a halált, de nem volt ereje azt végrehajtani. Eldobta a fegyvert a melynek sötét üregéből a halál nézett rá, futott magának menhelyet keresni, ott a hol gyöttrő kínjainak, nem lesznek tanui.

A szép asszony gunyos mosolylyal, ördögi kárörömmel nézte a megfásult lélek kinos vergődését, s pokoli örömet érzett szívében, midőn bosszuját sikerültni látta.

Oh mily sebző volt guny kaczaja, midőn az ördögi bosszu szomorú áldozata, a szerencsétlen férj, szemében vádolta hitvány lelkületét, gonosz szívét és rozsinulatát, midőn megátkozta örökre a miért kinpádra hurezolta szívét és azt megölte kíméletlenül . . .

A szép asszony szemébe kaczagott a szerencsétlennek, kiutasítá fényes terméiből s az áldozat futott onnan, a hol a kárhózat tított tanyát.

Lelke megrendült a nehéz kinok és gyöttrő fájdalmak mérhetlen sulya alatt. Az a kaczaj, melylyel neje elűzte, ott hangzott mindég keblében, s az tépte szívét, mint egy saskeselyű.

És a lélek összetört a nehéz tusában. Az elme világa lassanként elborult, csöndes téboly borította agyát el és e betegségből nem gyógyult ki soha.

A szép asszony kaczaga nézte a tébolyultat s új kedvesének karjai közt feledte — áldozatait.

(Vége kör.)

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szülész rendel d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégettkrészzettel. Lakása n. hatvan-utca 1576. sz. a.

— Budapesti tőzsde, márcz. 5. Ezüst — frt — kr; cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 francos arany frt 9.29 kr.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ. 156. Bérl. színet. Vasárnap, márcz. 6-án BLAHA LUJZA fellépteti adatik: VERESHAJU. Népsz. 3 felvonásban. Kezdeté 7 órákor. Szabó József, felelős szerkesztő s kiadóulajdonos.

HIRDETMÉNY.

A debreczeni takarékpénztár

1881. márczius 6-án 10 órakor

DEBRECZENBEN, A VÁROSHÁZA KIS TANÁCSTERMÉBEN

rendes közgyűlést

tart, melynek tárgya lesz:

Az igazgatóság 1880-dik évről üzleti jelentése s az általa a felügyelő bizottság jelentésével együtt beterjesztett mérleg megbirálása és a nyereség felosztásának megállapítása.

A mérleg és a nyereség felosztási javaslat, a jelentéssel együtt 1881. február 26-ik napjától fogva, a pénztár helyiségében — az üzleti órák alatt — bárki által megtekinthető.

(112.)

Az igazgatóság.

NARANCS.

Az első szállítmány Messinai narancsom megérkezett, a gyümölcs vékonyhéjú, kellemes édes ízű, ára:

100 darabnak 5 frt 50 krtól 7 forintig.

Maroccai datolyát, Malaga szőlőt,

angolnát sardiniát, halikrát, finom borokat olcsón, valamint Ementhali, Gróji, Parmezán, Gorgonzola, Strachinó Liptói-turó, Hagenbergi, Tanczenbergi,

Imperial polonais sajtokat,

kittűnő minőségben ajánl

GEBÉBY FÜLÖP.

Aisótestet sérvszervenvedőknek.

G. Sturzenegger, Herikumban (Schweiz) sérvkezelését a legjobban ajánlja. Ezen keendő nem tartalmaz semmiféle káros anyagot s gyógyít még egész régi sérvrepedéseket, ugyancsak anyabetegségeket is. Edényekben kapható, használhatóságának leírása mellett B. H. 20 kr. úgy G. Sturzeneggerrel, valamint az utób megjelölt raktárok által. Számos bizonyítványok, tartalmukban a következőkhez hasonlóak, bárki által nálunk beláthatók.

1) Örömmel ragadom meg a tollat és írok önnek, hogy ön engem, hála az égnek, az ön keendő által az én 16 éves sérvbetegségemből tökéletesen kigyógyított. Ezer köszönettel tartozom Önnek érte. Bár mondhatnám minden embernek, aki ezen betegségben szenved, hogy Sturzenegger úr jó keendőset vegye használatban. Konstanz (a bodami tón). Hummel, F. Kapható Budapesten Pataky Károly gyógyszerüzében, Nagyhatvan-utca 23.

MINDENEMŰ

titkos betegségek

bőr bajok

gyógyítottanak RICORD párisi egyetemi tanár egyedüli biztos gyógymódja szerint.

FOGAK

és azoknak töveit fájdalom nélkül kihúzzanak.

Weisz Gyula

specialista gyógyszerész.

a budapesti császári és királyi katonai főközház volt osztály orvosa, kiérdemelt állományos és bányamű orvos által.

Lakik: széchényi-utca, gróf Dégenfeld házában. — Bejárat a kis kapun.

Segítségét keresve, nem egy beteg né-

zegeti a hírlapokat kérdeve önmagától: a sok gyógyszer közül melyikbe bízhatik az ember? Ez vagy ama hirdetés nagysága által tünik fel; a beteg választ s a legtöbb esetben éppen — a legrosszabbat! A ki az ilyen csalódást s a hiába való pénzkidrást elkerülni akarja, annak tanácsoljuk, hogy Gorischek Károly cs. kir. egyetemi könyvtárostól Bécsben (István tér 6.) hozassa meg magának a „Betegbarát” című könyvecskét, mert abban a legjobbaknak bizonyult gyógyszerek tárgyaláson és kimerítően vannak ismertetve úgy, hogy minden beteg teljes nyugalommal bírálhat és a legjobb választhatja magának. A fentebbi, már 450 kiadást ért könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg a megrendelőnek, tehát nem okoz több költséget, mint 2 krajczárt a levelezési lapért, mely magyar is lehet. [94.]

Tanningene.

Olomentes, ártalmatlan hajfestő azer szürke, fehér és vörös hajra.

Szakál és szemöldök a legegyszerűbb módon, egyetlen egyszeri használat mellett, egész megbízhatóan és biztosan ugyanazon hibátlan, fényes szőke, barna és fekete természetes színt visszanyerik, melylyel a megszűlés előtt lirtak, s melyet sem szappanos mosás, sem gőzfürdő használata nem bír elenyészíteni. Ara 2 frt 50 kr.

SZEPLŐS,

májfolt, pürsenés, bőrtarka, arcvörösség, napégés s a bőr minden kivirágzása a Dr. Tobias-fele Eau miraculeuse antép hélíque segítségével a bőrből s a bőr alatt levő összegyűlt szüanyagok felszívása által gyökeresen megszüntetnek, s a legdurvább és legérdecsőbb bőr éjju át puhává, fehérre és gyöngéddé tetetik. Ara 1 frt 50 kr.

Ezen különlegességek lekiismeretesen vannak megvizsgálva, törvényesen védve, s kezeség mellett határozottan ártalmatlan és valódi állapotban kaphatók a készítőnél. Russ Károly utódja (Czerny Ant. J.) Bécs, I. Wallfischgasse 3.

Kitüntette a bécsi, welsi és sanci-pólteni kiállításokon 1880-ban. Raktárak Dr. Rotsnek V. Emil gyógyszerésznél Debreczenben valamint a legtöbb jónévi gyógyszer és illatszerárakban. További raktárak felállításnak. Kittűnő (kóp-) árjegyzékek valamennyi különlegességekről kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek. (432)

A gráci országos kiállításán 1880-ban érdeméremmel kitüntette

TEMESVÁRI MÓR cipő-gyár raktára Budapesten,

király-utca 1-es szám, báró Orczy-fele ház, nagyban és kicsinyben.

NŐK SZÁMÁRA:

Komod cipők eberlastinból és bőrből	1 frt 80 kr.
Séta-cipők, divatos félcipők, fuomak és diszejek	2 frt 20 kr.
Regatta-cipők csatokkal, finom eberlastinból vagy bőrből	2 frt 70 kr.
Regatta cipők fénymázos orral, magas sarokkal, legújabb szabás	2 frt 80 kr.
Regatta cipők ságrénből vagy zergebőrből szegzett kettős talppal magas sarokkal, legújabb szabás	2 frt 80 kr.
Eberlasting-czugas topánok, fuomak, diszesek, fénymáz orral	2 frt 70 kr.
Eberlasting topánok ruganyhuzóval, magas kivágással, fénymázos orral, rokokó sarokkal, legújabb szabás	3 frt — kr.
Eberlasting czugas topánok, tziyalaku metszéssel, sima talppal, rokokó sarokkal, elegans szabás	3 frt 20 kr.
Bőrczugas topánok ságrénből, szögelt talppal, magas kivágással, legfinomabb kiállítás	3 frt 20 kr.

URAK SZÁMÁRA:

Topánok erős ságrénből, erős talppal	3 frt 80 kr.
Borjubőr topánok, vikszosak, erős duplatalppal, a legjobb minőség	4 frt 20 kr.
Borjubőr topánok kesztyűbőrből, a lehető legjobb minőség	4 frt 50 kr.
Regatta félcipő nyári idényre, legjobb ságrénből, erős talppal	3 frt 60 kr.
Regatta félcipő fénymázos diszszel, legújabb szabás	4 frt — kr.
Cizmák erős vikszos vagy ságrénbőrből, magas szár, srófolttal talppal	9 frt — kr.
Gyermek cipők ságrénből vagy vikszos	2 frt 50 kr.
Leány-cipők eberlasting és bőrből	1 frt 80 kr. — 2 frt 40 kr.
Gyermek-cipők	60 kr. — 1 frt 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan s pontosan teljesítetnek. — Nem alkalmas lábbeli a legkészségesebben ki-cseréltetik.

Részletes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek meg.

(127.)

Ifj. Fodor István első hazai érczkoporsó gyára, és temetkezési intézete

Debreczenben, ujjiacz, gr. Dégenfeld-ház, a zenede alatt.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására juttatni, hogy az Aradon 25 évig fenállott első hazai érczkoporsó gyárat, összes felszereléseivel együtt örökáron megvettem s így azon előnyös helyzetben vagyok, hogy érczkoporsóimat itt senki által ki nem állítható árban szolgálhatom ki.

Gyáram az előző években sokkal ismertebb, sem hogy azt dicsernem szükséges volna, csupán annyit kívánok megjegyezni, hogy gyártmányaimmal, azok műizlés és kiállítására és főleg olcsóságánál fogva, sikerült nemcsak a hazai városokból, de a külföld nevezetesebb helyeiről is a bécsi e nemű árukat, teljeseen és végképp kiszorítani.

A nagymérvű előállítás folytán, kötelességemnek tartom a t. közönséget arról felvilágosítani, hogy — intézetemben a saját gyártású koporsókat 30%-kal olcsóbban számíthatom, mint bármely hasonló intézet tehet. A temetkezési cikkeket is olcsóbban bocsáthatom a közönség rendelkezésére áruba, annyira, hogy versenyzés sommi tekintetben sem lehetséges velem. Szolgáljon némi tájékozásul a következő jegyzékem.

Egy csinosan kiállított bársonyos koporsó 40 frttól feljebb.
Halottas kocsi (számszerint 10): kőférgau 2 frt 50 kr, négyfogau 5 frttól feljebb; fedeles diszkocsi 8 frttól 20 frtig a legdiszesebbek.
Egy koporsó a szegényebb sor-utaknál, felnőttek részére 3 frttól megrendelhető.

Végül tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a gyászos felek megkeresésére, minden a temetkezéseknél előforduló teendőket díjtalanul elvégzek, sőt tekintettel arra, hogy egyes esetekben a szükséges kellékek előállítására megkívánható összegek nincsenek mindég kéznél, a gyászos felek kívánataira, méltányos varakozással leendek, minden kamatfelszámítás nélkül.

A midőn a n. é. közönség eddigi szives bizalmáért hálás köszönetemet nyilvánítom, ujjonnan berendezett intézetem ajánlom a további nagybecsű pártfogásba.

Debreczen, 1880. decz. 25.

Tisztelettel

Levél vagy sürgöny útján teendő megrendelések pontosan eszközöltetnek.

ifj. FODOR ISTVÁN.

30%-kal olcsóbb mint bárhol.

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál s csaknem minden nagyobb városi gyógyszerárakban.

Csőd alatti kiárulás.

Salzmann Lajos csődtömegéhez tartozó férfi divatcikkék kiárulása

a városház alatti boltban megkezdettvén, ezt a n. é. közönséggel azon megjegyzéssel tudatom, hogy az eladás alá kitett cikkek tetemesen leszállított áron megszerezhetők.

Debreczen, 1881. márt. 5.

Nagy Ferencz,
ideigl. tömeggondnok.